

ข้อกำหนดกรมทางหลวง

เรื่อง มาตรฐานและลักษณะที่พักริมทางในเขตทางหลวงพิเศษและทางหลวงสัมปทาน
พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขข้อกำหนดกรมทางหลวง เรื่อง มาตรฐานและลักษณะที่พักริมทาง
ในเขตทางหลวงพิเศษและทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕
อธิบดีกรมทางหลวงจึงได้กำหนดมาตรฐานและลักษณะของที่พักริมทางในเขตทางหลวงพิเศษและ
ทางหลวงสัมปทานไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดกรมทางหลวง เรื่อง มาตรฐานและลักษณะที่พักริมทาง
ในเขตทางหลวงพิเศษและทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อกำหนดกรมทางหลวง เรื่อง มาตรฐานและลักษณะที่พักริมทางในเขต
ทางหลวงพิเศษและทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๖๐

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ ที่พักริมทาง (Rest Area) ในเขตทางหลวงพิเศษและทางหลวงสัมปทาน แบ่งออกเป็น
๓ ประเภท ดังนี้

(๑) ศูนย์บริการทางหลวง (Service Center)

(๒) สถานที่บริการทางหลวง (Service Area)

(๓) จุดพักรถ (Rest Stop)

ข้อ ๕ ศูนย์บริการทางหลวง (Service Center) ได้แก่ ที่พักริมทางขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ
๕๐ ไร่ขึ้นไปต่อทิศทางจราจร มีระยะห่างจากศูนย์บริการทางหลวงอื่นประมาณ ๖๐ ถึง ๑๐๐ กิโลเมตร
จัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นจุดแวะพักหลักสำหรับผู้ใช้ทาง

ข้อ ๖ สถานที่บริการทางหลวง (Service Area) ได้แก่ ที่พักริมทางขนาดกลาง มีเนื้อที่ประมาณ
๒๐ ไร่ขึ้นไปต่อทิศทางจราจร มีระยะห่างจากศูนย์บริการทางหลวงหรือสถานที่บริการทางหลวงอื่น
ประมาณ ๓๐ ถึง ๖๐ กิโลเมตร จัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นจุดแวะพักหลักสำหรับผู้ใช้ทาง

ข้อ ๗ จุดพักรถ (Rest Stop) ได้แก่ ที่พักริมทางขนาดเล็ก มีเนื้อที่ประมาณ ๕ ไร่ขึ้นไป
ต่อทิศทางจราจร มีระยะห่างจากศูนย์บริการทางหลวงหรือสถานที่บริการทางหลวงประมาณ ๑๐ ถึง
๓๐ กิโลเมตร จัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นจุดแวะพักเพิ่มเติมสำหรับผู้ใช้ทาง หรือสำหรับผู้ใช้ทางบางประเภท
เป็นการเฉพาะ เช่น จุดพักรถสำหรับผู้ขับขี่รถบรรทุก

ข้อ ๘ กรณีมีเหตุจำเป็นดังต่อไปนี้ อธิบดีกรมทางหลวงอาจกำหนดให้ขนาดและหรือตำแหน่งที่ตั้งของที่พักริมทางแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗

(๑) ปริมาณการเข้าใช้ประโยชน์ของผู้ใช้ทางบนโครงข่ายทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน

(๒) องค์ประกอบของสิ่งปลูกสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องจัดให้มีในที่พักริมทาง ความพร้อมในการจัดหาสิ่งสาธารณูปโภคที่จำเป็น เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ การกำจัดขยะ ของเสียสิ่งปฏิกูล รวมทั้งการเชื่อมต่อกับถนนอื่นที่อยู่ใกล้เคียง

(๓) สภาพภูมิประเทศ เช่น ความลาดชันของพื้นที่ ปรมาณน้ำท่วม สภาพดิน สภาพลม

(๔) ทัศนียภาพ ท่าเล และสภาพแวดล้อมบริเวณโดยรอบ

(๕) ความปลอดภัยด้านการจราจร

(๖) ความสอดคล้องกับตำแหน่งที่พักริมทางบนโครงข่ายทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทานเส้นทางอื่นที่มีอยู่และตามแผนงานในอนาคต

(๗) กรณีที่พักริมทางเดิมที่เปิดให้บริการไม่เพียงพอต่อการให้บริการ มีปัญหาความแออัดหรือมีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอต่อการใช้งานที่จำเป็น อาจขยายขนาดของพื้นที่เดิมหรือจัดให้มีที่พักริมทางในตำแหน่งอื่นเพิ่มเติมได้

หมวด ๒

ข้อกำหนดทางด้านวิศวกรรม

ข้อ ๙ ข้อกำหนดทั่วไปทางด้านวิศวกรรมในการออกแบบและก่อสร้างที่พักริมทาง

(๑) การก่อสร้างอาคาร พื้นที่จอดรถ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในระดับความสูงเดียวกับช่องทางหลักของทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน จะต้องมีส่วนที่ส่วนกัน (Buffer Zone) หรือจัดให้มีสิ่งกีดขวาง เพื่อป้องกันแสงหรือกิจกรรมอื่นที่อาจรบกวนหรือดึงดูดความสนใจของผู้ขับขี่บนทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน

(๒) โครงสร้างอาคารต้องได้รับการออกแบบให้สามารถรับน้ำหนักบรรทุก รวมทั้งต้านทานแรงลมและต้านทานแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหวได้อย่างปลอดภัย ตามมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานที่กรมทางหลวงยอมรับ

(๓) ในกรณีที่มีการก่อสร้างอาคารยกระดับคร่อมเหนือช่องจราจรของทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทานเพื่อรองรับผู้ใช้บริการที่พักริมทาง การออกแบบอาคารจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้บริการที่พักริมทางและผู้ขับขี่บนช่องทางหลักของทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทานเป็นสำคัญ และต้องจัดให้มีสิ่งกีดขวางเพื่อป้องกันสิ่งของตกหล่นจากอาคารยกระดับลงสู่ระดับพื้นดิน

(๔) ช่องทางเข้าออก (Entry and Exit Ramps) จากช่องทางหลักของทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน จะต้องก่อสร้างตามมาตรฐานการออกแบบทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองของกรมทางหลวง และห้ามมิให้มีการจอดรถ ช่องทางเข้าสู่บริเวณที่พักริมทางจะต้องมีรูปแบบและระยะทางเพียงพอสำหรับ

การชะลอความเร็วและแถวคอยก่อนเข้าสู่บริเวณที่พักริมทางได้อย่างปลอดภัย และจะต้องไม่เกิดปัญหา รถจอดล้ำเข้าไปในบริเวณช่องทางหลักของทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน รวมทั้งต้องสามารถ ป้องกันการเดินรถย้อนทิศทางกลับไปเข้าช่องทางหลักของทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน

(๕) การออกแบบอาคารจะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ และลักษณะของการให้บริการ จำหน่ายสินค้า และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งการบริหารจัดการ ที่พักริมทางเท่านั้น โดยควรออกแบบรูปแบบสถาปัตยกรรมให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศ สะท้อน เอกลักษณ์ของท้องถิ่น มีมาตรฐานความปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประหยัดพลังงาน และไม่ใช้ วัสดุที่ทำให้เกิดแสงสะท้อนรบกวนสายตาของผู้ขับขี่บนช่องทางหลักของทางหลวงพิเศษหรือทางหลวง สัมปทาน รวมถึงผู้อยู่อาศัยโดยรอบที่พักริมทาง

(๖) ป้ายจราจร เครื่องหมายจราจรและเครื่องหมายนำทาง และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก เพื่อการจัดการจราจรภายในบริเวณที่พักริมทาง จะต้องติดตั้งให้ถูกต้องและมีจำนวนเพียงพอตามหลักการ ด้านวิศวกรรม

(๗) ป้ายโฆษณาหรือกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาในบริเวณที่พักริมทาง จะต้องไม่ติดตั้ง หรือดำเนินกิจกรรมในตำแหน่งที่ผู้ขับขี่บนช่องทางหลักของทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน สามารถมองเห็นได้ แสงไฟจากอาคารและการโฆษณาต่าง ๆ จะต้องไม่รบกวนการขับขี่ของผู้ขับขี่บนช่องทางหลัก ของทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน และผู้อยู่อาศัยโดยรอบที่พักริมทาง

(๘) ต้องจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ สำหรับให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างสะดวก

(๙) ระบบระบายน้ำบนผิวทางและระบบระบายน้ำที่มาจากที่พักริมทาง ต้องมีประสิทธิภาพ ไม่ก่อให้เกิดการท่วมขัง และไม่ก่อให้เกิดปัญหากับระบบระบายน้ำในเขตทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน และระบบระบายน้ำสาธารณะในบริเวณใกล้เคียง

(๑๐) ต้องจัดให้มีระบบการจัดการของเสียและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ในบริเวณที่พักริมทาง รวมทั้ง ระบบการคัดแยกและจัดเก็บขยะมูลฝอย และการจัดระบบบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลก่อนระบายสู่ธรรมชาติ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับกำหนด และต้องสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดเวลา ทั้งนี้ ต้องไม่ก่อให้เกิดมลภาวะแก่ผู้ใช้บริการและพื้นที่โดยรอบที่พักริมทาง

(๑๑) การเจาะใช้น้ำบาดาลและการจัดหาพลังงาน ให้ทำได้เฉพาะสำหรับการใช้ประโยชน์ภายใน บริเวณที่พักริมทางเท่านั้น และจะต้องดำเนินการตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับกำหนด ทั้งนี้ จะต้องเป็นพลังงานสะอาดไม่ก่อให้เกิดมลภาวะหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและต้องมีการจัดการของเสีย ที่เกิดขึ้นอย่างถูกวิธี

(๑๒) การเดินสายไฟฟ้า สายโทรศัพท์ สายเคเบิล สายสัญญาณ และท่อทางระบบต่าง ๆ ภายนอกตัวอาคาร จะต้องเป็นระบบที่ติดตั้งอยู่ใต้ดินและสามารถบำรุงรักษาได้สะดวก

(๑๓) ต้องมีการติดตั้งรั้วโดยรอบบริเวณที่พักริมทางเพื่อป้องกันการเข้าออกในบริเวณที่ไม่ได้รับอนุญาต

ข้อ ๑๐ ทางเดินรถภายในบริเวณที่พักริมทาง

(๑) ต้องปูผิวทางด้วยวัสดุที่มีคุณภาพและรองรับน้ำหนักการใช้งานได้อย่างเหมาะสม ครอบคลุมพื้นที่ทางเดินรถที่ใช้งานทั้งหมด

(๒) ควบคุมความเร็วการจราจรในระดับต่ำ ให้เหมาะสมกับการใช้งานและประเภทยานพาหนะ โดยให้ใช้ความเร็วไม่เกิน ๓๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง เพื่อความปลอดภัยด้านการจราจร

(๓) รองรับการเลี้ยวของรถโดยสารขนาดใหญ่และรถบรรทุก ไปทิศทางต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกปลอดภัย

(๔) หลีกเลี่ยงการตัดกระแสการสัญจรของคนเดินเท้า

(๕) แบ่งแยกทางเดินรถออกจากพื้นที่บริการของสถานีบริการเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะ

(๖) ควรแยกทางเดินรถสำหรับรถส่วนบุคคล ออกจากทางเดินรถสำหรับรถโดยสารขนาดใหญ่และรถบรรทุก

ข้อ ๑๑ พื้นที่จอดรถภายในบริเวณที่พักริมทาง

(๑) ปูผิวทางด้วยวัสดุที่มีคุณภาพและรองรับน้ำหนักการใช้งานได้อย่างเหมาะสม ครอบคลุมพื้นที่จอดรถที่ใช้งานทั้งหมด

(๒) รองรับการใช้งานของยานพาหนะทุกประเภทที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายให้ใช้บนทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน

(๓) มีจำนวนช่องจอดรถที่เพียงพอกับความต้องการใช้งานของผู้ใช้ทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน และมีการจัดเตรียมพื้นที่ไว้สำหรับปริมาณผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้นในอนาคตด้วย

(๔) แบ่งแยกพื้นที่จอดรถบรรทุก รถโดยสารขนาดใหญ่ รถยนต์ส่วนบุคคล และรถขนถ่ายของหรือสินค้าอย่างชัดเจนไม่ให้ปะปนกัน โดยพื้นที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล และรถโดยสารขนาดใหญ่ควรอยู่ใกล้กับทางเข้าหลักของอาคารหรือพื้นที่บริการ

(๕) มีช่องทางเดินรถที่ผู้ใช้บริการประเภทรถยนต์ส่วนบุคคลสามารถขับรถวนหาที่จอดรถภายในบริเวณที่พักริมทางได้ สำหรับศูนย์บริการทางหลวง (Service Center) และสถานที่บริการทางหลวง (Service Area)

(๖) รองรับการใช้งานของรถโดยสารขนาดใหญ่และรถบรรทุก โดยจะต้องสามารถขับเข้าและออกจากช่องจอดรถในลักษณะการเดินรถไปข้างหน้า โดยไม่จำเป็นต้องถอยหลัง

(๗) มีช่องจอดรถที่จัดไว้เฉพาะสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา และอยู่ในตำแหน่งใกล้กับทางเข้าหลักของอาคารหรือพื้นที่บริการ

(๘) ลดการตัดกระแสการสัญจรระหว่างยานพาหนะและคนเดินเท้า

(๙) ลดความจำเป็นของการข้ามถนนภายในบริเวณที่พักริมทาง สำหรับการเดินของผู้ใช้บริการ จากพื้นที่จอดรถไปยังพื้นที่บริการและจำหน่ายสินค้า และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ข้อ ๑๒ ทางเดินเท้าภายนอกอาคารบริเวณที่พักริมทาง

(๑) มีความกว้างเพียงพอกับปริมาณการใช้งานและมีการระบายน้ำที่ดี

(๒) ปูผิวทางด้วยวัสดุที่มีคุณภาพ ครอบคลุมทางเดินที่ใช้งานทั้งหมด และสามารถป้องกันการลื่นไถลในกรณีทางเดินมีสภาพเปียกชื้น

(๓) แบ่งแยกทางเดินเท้าออกจากทางเดินรถอย่างชัดเจน

(๔) กรณีทางเดินจากพื้นที่จอดรถมายังอาคารหรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีระยะทางไกล ควรจัดให้มีสิ่งก้ำบังแดดและฝน

ข้อ ๑๓ ไฟฟ้าส่องสว่างภายในบริเวณที่พักริมทาง

(๑) บริเวณพื้นที่ภายนอกอาคาร ทางเดินรถ พื้นที่จอดรถ จะต้องมีความส่องสว่างเฉลี่ยวัตต์ในแนวระดับต่ำสุดไม่น้อยกว่า ๕๐ ลักซ์ โดยสามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณพื้นที่ทั้งหมด และบริเวณใดที่มีความเสี่ยงต่อการประกอบอาชญากรรม เช่น การลักขโมย ควรเพิ่มความส่องสว่างให้มากขึ้นด้วย

(๒) บริเวณพื้นที่ภายในอาคาร จะต้องมีความส่องสว่างเฉลี่ยวัตต์ในแนวระดับต่ำสุดไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ลักซ์ โดยสามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณพื้นที่ทั้งหมด

(๓) สถานที่อื่น ๆ ที่มีได้ระบุไว้ ให้ใช้ความเข้มของแสงสว่างของสถานที่ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับความเข้มที่ระบุในข้อกำหนดนี้

(๔) ไฟฟ้าส่องสว่างจะต้องไม่เกิดแสงไปรบกวนสายตาของผู้ขับขีบนช่องทางหลักของทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน

(๕) ไฟฟ้าส่องสว่างจะต้องไม่เกิดแสงไฟส่องเข้าไปในบริเวณพื้นที่ด้านข้างภายนอกเขตทาง

ข้อ ๑๔ ห้องน้ำและห้องส้วมภายในบริเวณที่พักริมทาง

(๑) กำหนดให้อยู่ในบริเวณที่ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็ว โดยแยกส่วนออกจากพื้นที่ภายในอาคารที่เป็นร้านค้า และสำหรับศูนย์บริการทางหลวง (Service Center) จะต้องมีพื้นที่ให้บริการห้องน้ำและห้องส้วมมากกว่า ๑ แห่ง

(๒) มีจำนวนห้องน้ำและห้องส้วมขั้นต่ำเพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้งานทั่วไป รวมถึงผู้พิการและทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ หญิงมีครรภ์ แยกเป็นห้องน้ำและห้องส้วมสำหรับชายและหญิง โดยคำนึงถึงปริมาณการใช้งานในช่วงเวลาที่มีผู้เข้าใช้บริการจำนวนมาก ทั้งนี้ จำนวนห้องน้ำและห้องส้วมขั้นต่ำไม่นับรวมถึงจำนวนห้องน้ำและห้องส้วมที่มีการเรียกเก็บค่าใช้บริการ และจำนวนห้องน้ำและห้องส้วมที่อยู่ภายในอาคารที่เป็นร้านค้า

(๓) มีความส่องสว่างเฉลี่ยวัดในแนวระดับต่ำสุดไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ลักซ์ โดยสามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณห้องน้ำและห้องส้วม และควรมีการออกแบบแสงสว่างที่ช่วยประหยัดพลังงานและเสริมสร้างทัศนียภาพ

(๔) ต้องถูกหลักสุขาภิบาลและมีความปลอดภัยในการใช้งาน ไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมหรือส่งผลกระทบต่อระบบระบายน้ำสาธารณะในบริเวณใกล้เคียง

(๕) มีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ห้อง และมีระบบระบายอากาศที่ดีเพียงพอ ไม่อับชื้น ไม่มีกลิ่นเหม็น

(๖) โถสุขภัณฑ์ทั้งหมด ต้องเป็นระบบชักโครก ชนิดเก็บกลิ่น และชำระสิ่งปฏิกูลด้วยน้ำ และให้ใช้โถสุขภัณฑ์แบบนั่งราบ อย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ของโถสุขภัณฑ์ทั้งหมด

(๗) ต้องจัดให้มีถังเก็บน้ำสะอาดและมีปริมาณน้ำสำรองที่เหมาะสมต่ออัตราการใช้งาน

ข้อ ๑๕ สัดส่วนการจัดพื้นที่บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณที่พักริมทาง

(๑) พื้นที่จำหน่ายสินค้าและบริการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ทาง ไม่รวมพื้นที่สถานีบริการเชื้อเพลิง สถานีอัดประจุไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า และอาคารยกระดับคร่อมเหนือช่องจราจรเฉพาะช่วงบริเวณที่คร่อมเหนือช่องจราจร ต้องมีพื้นที่อยู่บนดินไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของขนาดพื้นที่ทั้งหมดของที่พักริมทาง

(๒) พื้นที่จอดรถผู้ใช้บริการ รวมพื้นที่บริเวณที่จัดไว้เพื่อความสะดวกในการจอดหรือเข้าออกของรถยนต์ ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของขนาดพื้นที่ของที่พักริมทาง

(๓) พื้นที่สีเขียวเพื่อให้บริการผู้ใช้ทางพักผ่อน คลายความเมื่อยล้าและสร้างทัศนียภาพที่สวยงาม รวมทั้งเสริมสร้างคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่บริเวณที่พักริมทาง จะต้องมีพื้นที่อยู่บนดินรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของขนาดพื้นที่ของที่พักริมทาง

ข้อ ๑๖ ทางเข้าออกเชื่อมต่อที่พักริมทางกับถนนอื่น

(๑) ห้ามสร้างทางเข้าออกเชื่อมต่อที่พักริมทางกับถนนอื่น เว้นแต่ทางเข้าออกที่กรมทางหลวงกำหนดและให้ใช้เฉพาะเป็นทางเข้าออกสำหรับเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานที่กรมทางหลวงอนุญาต ยานพาหนะที่ใช้ขนถ่ายสิ่งของที่จำเป็น รถพยาบาล รถดับเพลิง รถกู้ภัย ยกเว้นกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินจำเป็นอาจเป็นอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของประชาชน

(๒) จัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัยระบบตรวจสอบการเข้าออก

(๓) จัดให้มีพื้นที่เฉพาะสำหรับจอดรถและการขนถ่ายสิ่งของ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นที่จำเป็น แยกเป็นส่วนสัดส่วนและไม่ปะปนกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดไว้สำหรับผู้ใช้ทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน

(๔) ติดตั้งรั้วกั้นหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ป้องกันมิให้ทางเข้าออกที่กรมทางหลวงกำหนด สามารถใช้เป็นทางเดินรถเชื่อมต่อกับทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทานได้

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่มีอาคารยกระดับคร่อมเหนือช่องจราจรเป็นส่วนหนึ่งของที่พักริมทาง อาคารยกระดับต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารยกระดับคร่อมเหนือช่องจราจรที่ล้ำเข้าไปบริเวณแนวช่องทางหลักของทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน ต้องมีความสูงจากระดับผิวทางของช่องทางหลักถึงส่วนที่ต่ำที่สุดของอาคารยกระดับไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการออกแบบของกรมทางหลวง

(๒) อาคารยกระดับคร่อมเหนือช่องจราจรต้องไม่กีดขวาง เป็นอุปสรรค หรือรบกวนการขับขี่ของผู้ขับขี่บนช่องทางหลักของทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน

(๓) ผนังภายนอกอาคารยกระดับคร่อมเหนือช่องจราจรต้องไม่ทำให้เกิดแสงสะท้อนหรือรบกวนการขับขี่ของผู้ขับขี่บนช่องทางหลักของทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทาน

(๔) การออกแบบโครงสร้างและส่วนต่าง ๆ ของอาคารยกระดับคร่อมเหนือช่องจราจร ต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานที่กรมทางหลวงยอมรับ

ข้อ ๑๘ กรณีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับแบบ ลักษณะ การติดตั้งระบบ และจำนวนไว้สูงกว่าที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ ให้ใช้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

หมวด ๓

ข้อกำหนดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและการจำหน่ายสินค้าและบริการ

ข้อ ๑๙ ศูนย์บริการทางหลวง (Service Center) ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการขั้นต่ำ ดังนี้

(๑) พื้นที่จอดรถ สำหรับยานพาหนะทุกประเภท โดยไม่คิดค่าบริการอย่างน้อย ๔ ชั่วโมงแรก

(๒) ห้องน้ำ ห้องส้วม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการใช้งาน พร้อมใช้งานตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง โดยไม่คิดค่าบริการ

(๓) ที่นั่งพักผ่อนในร่ม

(๔) ที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม

(๕) โทรศัพท์ฉุกเฉินหรือระบบแจ้งเหตุฉุกเฉิน โดยไม่คิดค่าบริการ

(๖) สัญญาณโทรศัพท์มือถือครอบคลุมทั่วพื้นที่

(๗) การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไร้สายความเร็วสูงครอบคลุมทั่วพื้นที่ โดยไม่คิดค่าบริการ

(๘) การบริการข้อมูลจราจรและเส้นทางการเดินทาง

(๙) สถานีบริการเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะ พร้อมบริการปั๊มลมและน้ำเติม

(๑๐) สถานีอัดประจุไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า

(๑๑) สถานที่และอุปกรณ์เปลี่ยนผ้าอ้อมเด็ก รองรับการใช้งานได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิง

(๑๒) สนามเด็กเล่น และพื้นที่สีเขียวเพื่อบริการและสิ่งแวดล้อม

(๑๓) ศูนย์ปฐมพยาบาล

(๑๔) หน่วยกู้ภัยฉุกเฉินและระงับอัคคีภัย

ข้อ ๒๐ สถานที่บริการทางหลวง (Service Area) ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการขั้นต่ำ ดังนี้

(๑) พื้นที่จอดรถ สำหรับยานพาหนะทุกประเภท โดยไม่คิดค่าบริการอย่างน้อย ๔ ชั่วโมงแรก

(๒) ห้องน้ำ ห้องส้วม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการใช้งาน พร้อมใช้งานตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง โดยไม่คิดค่าบริการ

(๓) ที่นั่งพักผ่อนในร่ม

(๔) ที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม

(๕) โทรศัพท์ฉุกเฉินหรือระบบแจ้งเหตุฉุกเฉิน โดยไม่คิดค่าบริการ

(๖) สัญญาณโทรศัพท์มือถือครอบคลุมทั่วพื้นที่

(๗) การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไร้สายความเร็วสูงครอบคลุมทั่วพื้นที่ โดยไม่คิดค่าบริการ

(๘) การบริการข้อมูลจราจรและเส้นทางการเดินทาง

(๙) สถานีบริการเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะ พร้อมบริการปั๊มลมและน้ำดื่ม

(๑๐) สถานีอัดประจุไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า

(๑๑) สถานที่และอุปกรณ์เปลี่ยนผ้าอ้อมเด็ก รองรับการใช้งานได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิง

(๑๒) สนามเด็กเล่น และพื้นที่สีเขียวเพื่อบริการและสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๒๑ จุดพักรถ (Rest Stop) ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการขั้นต่ำ ดังนี้

(๑) พื้นที่จอดรถ สำหรับยานพาหนะทุกประเภท โดยไม่คิดค่าบริการอย่างน้อย ๔ ชั่วโมงแรก

(๒) ห้องน้ำ ห้องส้วม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการใช้งาน พร้อมใช้งานตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง โดยไม่คิดค่าบริการ

(๓) ที่นั่งพักผ่อนในร่ม

(๔) ที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม

(๕) โทรศัพท์ฉุกเฉินหรือระบบแจ้งเหตุฉุกเฉิน โดยไม่คิดค่าบริการ

(๖) สัญญาณโทรศัพท์มือถือครอบคลุมทั่วพื้นที่

(๗) การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไร้สายความเร็วสูงครอบคลุมทั่วพื้นที่ โดยไม่คิดค่าบริการ

(๘) การบริการข้อมูลจราจรและเส้นทางการเดินทาง

(๙) พื้นที่สีเขียวเพื่อบริการและสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๒๒ กรณีมีเหตุจำเป็นดังต่อไปนี้ อธิบดีกรมทางหลวงอาจกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการขั้นต่ำของที่พักริมทางแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑ ได้เป็นการชั่วคราว

(๑) ข้อจำกัดในการบริหารจัดการพื้นที่ เช่น เนื้อที่ หรือสภาพภูมิประเทศ

(๒) ความพร้อมในการจัดหาสาธารณูปโภคที่จำเป็น

(๓) พื้นที่การให้บริการของผู้ให้บริการสัญญาณโทรศัพท์มือถือ หรือบริการอินเทอร์เน็ตไร้สาย
ความเร็วสูง

(๔) เหตุจำเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๓ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ในบริเวณที่พักริมทาง ต้องจัดให้มีขึ้นเพื่อรองรับการหยุดแวะพัก หรือจูงใจให้มีการหยุดแวะพักเพื่อผ่อนคลายความเมื่อยล้าจากการขับขี่ สำหรับผู้ใช้ทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงสัมปทานเท่านั้น

ข้อ ๒๔ ที่พักริมทางต้องเป็นสถานที่ปลอดภัย ทั้งส่วนที่เป็นอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง รวมถึงทางเดินของผู้ใช้บริการ ทางเดินรถ พื้นที่จอดรถ โดยอาจจัดให้มีพื้นที่สูบบุหรี่เป็นการเฉพาะได้ในบริเวณที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น ทั้งนี้ พื้นที่สูบบุหรี่จะต้องแยกพื้นที่เป็นสัดส่วน ตั้งอยู่ภายนอกอาคาร และมีระบบระบายอากาศที่ดี โดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

ข้อ ๒๕ ที่พักริมทางต้องจัดให้มีระบบเฝ้าระวังและรักษาความปลอดภัยครอบคลุมบริเวณที่เปิดให้บริการทั้งหมด เช่น ระบบกล้องวงจรปิด (CCTV System) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เป็นต้น

ข้อ ๒๖ การจำหน่ายสินค้าและให้บริการในที่พักริมทางให้ดำเนินการได้เฉพาะสินค้าและบริการเพื่ออำนวยความสะดวกและปลอดภัยแก่ผู้ใช้ทางเท่านั้น เช่น

(๑) การจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม

(๒) การจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน

(๓) การให้บริการซ่อมรถจักรยานและอะไหล่

(๔) การให้บริการเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะหรือพลังงานสำหรับยานพาหนะ

(๕) การให้บริการด้านการสื่อสารและไปรษณีย์

(๖) การให้บริการด้านการท่องเที่ยว

(๗) การให้บริการธุรกรรมทางการเงิน

(๘) การให้บริการด้านการรักษาฉุกเฉินและโรคทั่วไป

(๙) การให้บริการด้านการบำบัดเพื่อผ่อนคลายความเมื่อยล้าจากการเดินทาง

(๑๐) การให้บริการห้องน้ำ ห้องส้วม และห้องอาบน้ำ

(๑๑) การให้บริการรับเลี้ยงเด็กและดูแลสัตว์เลี้ยง

(๑๒) การให้บริการห้องประชุมและศูนย์บริการธุรกิจ

(๑๓) การให้บริการห้องพักเพื่อพักผ่อนจากการเดินทาง โดยจะต้องมีที่จอดรถเพิ่มเติมไม่น้อยกว่าจำนวนห้องพัก

ข้อ ๒๗ ห้ามมิให้มีการจำหน่ายสินค้า การให้บริการ และการจัดกิจกรรม ดังต่อไปนี้

(๑) การจำหน่ายสินค้าและให้บริการที่ผิดกฎหมาย

- (๒) การจำหน่ายจ่ายแจกเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และของมีนเมาทุกชนิด
- (๓) การจำหน่ายสินค้าและให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการพนันและยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย
- (๔) กิจกรรมที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
- (๕) กิจกรรมที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ทาง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

สราวุธ ทรงศิวิไล

อธิบดีกรมทางหลวง